

INFLUENȚA ORIENTALĂ

ASUPRA

LIMBEI ȘI CULTUREI ROMÂNE

DE

LAZĂR ȘAINEANU

=

I

INTRODUCEREA

LIMBA. — CULTURA. — RESULTATE. — CONCLUSIUNE.
BIBLIOGRAFIA

BUCURESCI

Editura Librăriei SOCECŪ & Comp., Calea Victoriei 21

1900

PC
615
S13
v.1

INTRODUCEREA

Viel Fremdwörter, viel Culturverkehr; viel entlehnt, viel gelernt; eine reiche Geschichte, eine an mannigfaltigem Gute reiche Sprache.

Hehn, *Italien*, p. 211.

DE ACELAȘI AUTOR:

Încercare asupra Semasiologiei limbii române. Studii istorice despre tranzițiunea sensurilor. Tesă de Licență în Litere. Lucrare premiată de Universitatea din București, 1887.

Les Jours d'emprunt ou les Jours de la Vieille (*Țilele Babei*). Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doctorwürde. Paris-Leipzig, 1889.

Raporturile între Gramatică și Logica, cu o privire sintetică asupra părților cuvântului. Studiū de Linguistică generală. Prelegeri ținute la Universitatea din București, 1891.

Istoria Filologiei române, cu o privire retrospectivă asupra ultimilor decenii. Studii critice. A doua edițiune. București, 1892.

Basmele Române, în comparațiune cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popórelor învecinate și ale tuturor popórelor romanice. Studiū comparativ. Operă premiată și tipărită de Academia Română. București, 1895.

Studii folklorice. Cercetări în domeniul literaturii populare. București, 1896.

Influența orientală asupra Limbei și Culturii române:

I. INTRODUCEREA: Limba, Cultura, Resultate, Bibliografia.

II. VOCABULARUL: 1. Vorbe populare. 2. Vorbe istorice, Imprumuturi literare, Indice general.

Handwritten

4-12-46

539271

PREFAȚA

STUDIUL acesta este o încercare de a sistematiza rezultatele acțiunii elementului oriental (în special osmano-tatar) asupra limbii și culturii române. Pornind de la substratul lingvistic și ajutat de fântânelor istorice corespunzătoare, autorul și-a propus de a prezenta, într'un tablou general, datele cele mai importante ale acestor influențe seculare. În literatura europeană a împrumuturilor lingvistice, nu cunoștem de cât o singură monografie — aceea a lui Weise despre *Vorbele grecesci în latinesce* (1882) — care să corespundă pe deplin scopului propus: ținându-se bineînțeles seama de restricțiunile ce se impun atât sub raportul mediului cât și mai ales privitor la bogăția izvoarelor de informațiune. Cititorul va putea să judece, într'un cât dorința noastră corespunde realității, în starea actuală a științei.

Autorul acestei Introduceri a debutat în cariera filologică cu o schiță despre *Elementele turcesci în limba română* (1885), apărută mai întâi în Revista d-lui Gr. G. Tocilescu. Acea lucrare, deși plină de neajunsuri, a făcut totuși știința să facă un pas înainte în această direcțiune, atât prin lucrările similare ce a provocat cât și prin utilizarea ei de către nise autorități ca Miklosich (în al său „Nachtrag zu den türkischen Elementen“),

Gustav Meyer (în ale sale „Türkische Studien“), Picot (în glosarul la „Chronique d'Uréchi“) și mai ales d. Hasdeu, care, în Magnum Etymologicum, a luat-o ca punct de plecare în scrutarea vorbelor românesce de origină osmanlie.

Cu o adevărată predilecțiune autorul și-a îndreptat totdeauna privirile către acea primă producțiune a activității sale științifice. Studiile și meditațiunile vârstei mature au venit astfel să completeze acea încercare juvenilă și s'o facă mai puțin imperfectă. Materialul lexical din acea schiță a fost cu totul remaniat și supus unei tratări strict istorice prin stabilirea demarcațiunii între prezent și trecut cu privire specială la extensiunea teritorială (după principiile generale expuse la § 31 și 109—111).

Introducerea de față va fi urmată de materialul lexical, ce a servit de basă la această sintesă istorico-linguistică.

Fie-mi permis, înainte de a încheia, să adresez mulțumirile mele recunoscătoare în primul rând bibliotecarilor Academiei Române și d-lui Prof. I. Bogdan, care a binevoit să publice în „Convorbiri Literare“ această Introducere; apoi și în special stimatului meu amic Dr. Karl Foy, Profesor de limba turcă la Seminarul oriental din Berlin, care cu știința și sfaturile sale n'a încetat de a mă ajuta în tot cursul deselor mele nedumeriri.

București, Sepembre, 1900

Lazăr Șăineanu

IUBITEI MELE SOȚII

ÎN AMINTIREA TIMPURILOR GRELE